

Hans Majestæt Kongens tale til 56de ordentlige Storting ved dets aabning.

Hr. præsident, Mine herrer repræsentanter!

Idet jeg første gang har den glæde at aabne stortingets forhandlinger, hilser jeg nationens repræsentanter velkommen til sin ansvarsfulde gjerning med mine varmeste ønsker om, at denne gjerning maa blive til gavn for fædrelandet.

Vort forhold til alle fremmede magter er tilfredsstillende. Vort fædreland er siden selvstændighedens gennemførelse blevet mødt med megen sympati fra udlandets side, hvad der er blevet mig tilkjendegivet paa mange maader og ikke mindst ved kroningen i Trondhjem. Det er mit sikre haab, at dette gode forhold ogsaa i fremtiden skal blive bevaret.

Vor diplomatiske og konsulære repræsentation i udlandet er organiseret overensstemmende med stortingets beslutninger. Samtlige fastlønnede embeder er besatte, ligeledes ogsaa den største del af de ulønnede konsulater.

Ved velvillig imødekommenhed fra den tyske og den britiske regjering bliver vore diplomatiske interesser i Konstantinopel varetaget af den derværende tyske ambassade og i Peking af den britiske legation.

Landets næringsveie arbeider i det hele ganske tilfredsstillende. Skogbruget har havt et godt aar med høie priser. Udbyttet af udførselen af trælast og træprodukter har været meget godt.

Landbrugets afkastning synes at være omkring et middelaars, fiskeriernes noget under. Handelsflaaden er fremdeles voksende, men skibsfarten arbeider fremdeles under mindre gunstige vilkaar.

Industriens forskjellige virksomheder viser tegn til fremgang. Paa arbejdsmarkedet synes ogsaa forholdene at bedre sig, og procenten af arbejdsledige er lavere end i de foregaaende aar.

Der synes i det hele at være tegn til, at den økonomiske nedgangsperiode i vort land ligesom i andre lande igjen holder paa at afløses af langsomt opgaaende tider. Bedringen i næringsforholdene har medvirket til, at statens finanstermin 1905—1906 har kunnet afsluttes uden underskud af betydning, ligesom budgetforslaget for kommende termin — uden nye skattepaalæg og samtidig med betydelige afskrivninger og afsætninger til fonds engang for alle — har kunnet opgjøres med overskud. Stillingen vil forhaabentlig ialfald ved næste budgetopgjør være saaledes forbedret, at der vil kunne skaffes plads for begyndende skattelettelser. Indtræder der, som paaregnet, herefter rummeligere vilkaar for stats-husholdningen, bliver det ved siden heraf vor fælles opgave at søge de finansielle forhold yderligere konsoliderede.

En række vigtige forslag vil blive stortinget forelagt.

De paa sidste storting fremsatte, men da ikke behandlede lovforslag: «om handelsnæring», «om ændringer i fabriktilsynsloven», «om indskrænkning af geistlige embeds-gaardes størrelse», «om brandvæsenet i byerne», «om Norges brandkasse», «om værn-skogens bevarelse og forholdsregler mod skogenes ødelæggelse», «om forandringer i lov om udskiftningsvæsenet», «vedkommende apotekervæsenet» m. fl. samt forslag til «ny hær-ordning» m. v. vil blive fremsatte paany.

Endvidere agtes i sessionens løb fremsat følgende lovforslag:

«Om køb», «om revision af odelsloven», «om skattevæsenet» m. m. samt forslag til forandringer i lov om høiere skoler, gaaende ud paa obligatorisk skriftlig prøve saavel i landsmaal som i bogmaal til artium.

Under forberedelse haves — foruden ny haandverkslov — spørgsmaalene om sjømænds og fiskeres forsikring samt om forligsmægling i arbeidstvistigheder, medens bearbejdelse af udkastene til ordning af sygeforsikringen fremdeles venter paa erklæringer fra interesserede.

Der vil blive begjæret bevilgning til nedsættelse af en komite til afsluttende forberedelse af invaliditets- og alderdomsforsikringen for eventuel gennemførelse i næste valgperiode, og til en anden komite til udredning af spørgsmaalet om forføjninger for at lette ubemidlede adgangen til erhvervelse af dyrkningsjord m. v. Endvidere vil fremkomme forslag om nedsættelse af en komite til udredning af spørgsmaalet om anvendelse af officerer og underofficerer i civile stillinger.

Et forslag til revision af bestemmelserne om udenfor ægteskab fødte børns rets-stilling m. v., derunder ogsaa arveret for saadanne børn efter fader, er for tiden under forberedelse i justisdepartementet. Dette arbeide er saavidt fremskredet, at dets behand-ling kan haabes afsluttet i en nær fremtid. Ligesaa har samme departement overtaget forberedelsen af en ny lov om skilsmisse.

Man agter i næste budgettermin at foreslaa løsgjængerloven midlertidig iverksat, og under denne forudsætning er budgettet for nævnte termin opgjort.

Der vil blive forelagt stortinget udkast til overenskomst mellem staten og det norske aktieselskab for elektrochemisk industri angaaende udnyttelse og fremtidig overdragelse til staten af forskjellige betydelige vandfald med tilhørende faste eiendomme, anlæg og rettigheder. Det under sidste storting reiste, men der ikke endelig afgjorte spørgsmaal om begrænsning af udlændingers adgang til at erhverve fast eiendom, særlig skoge, vandfald og bergverker i Norge er under forberedelse. Under den nu gjældende midlertidige lov har koncession i enkelte tilfælde været givet paa nærmere fastsatte vilkaar, saaledes paa betingelse af fortrinsvis anvendelse af norske arbeidere og norsk materiel, og specielt er der, hvad angaar vandfald af nogen betydning, forbeholdt staten adgang til efter en viss tid at indløse samme.

Idet jeg beder Gud velsigne eders gjerning, erklærer jeg herved Norges 56de ordentlige stortings forhandlinger aabnede.

Givet paa Bygdø kongsgaard den 19de oktober 1906.

Haakon.

Chr. Michelsen.

Hesselberg.